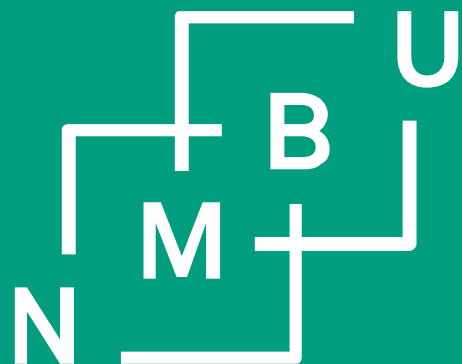

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Hvordan planlegge og forankre utviklingen av naturbaserte områder lokalt

Roller og ansvar fra en antroposentrisme som setter menneske i sentrum av frilutslivet til en ny tid der biosentrisme synes å bli et viktigere og viktigere begrep, som setter naturen i midten av naturopplevelsen, det naturbaserte.

FAGUS, Kongsvinger 2022.09.28

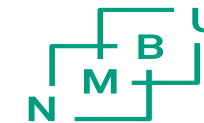

Gud sa til Adam at «Jorden er forbannet for din skyld!»
 Det er arvesynden. For jorden er nå forbannet av
 forurensning, og det er vår skyld. Så da er det å brette
 opp ermene og gå til arbeidet i vårt ansikts sved i troen
 og håpet om at Paradiset en dag vil gjenoppstå i form av
 et bærekraftig samfunn. Og i lys av all forurensning er
 det kanskje slik som det er sagt, at bare en Gud kan
 redde oss nå.

Peder Anker: Livet er best ute. Friluftslivets historie og filosofi. 2022

Wild Wonder heter Årets farge 2023 fra Nordsjö.

Den brungule fargen beskrives som «en nyanse inspirert av de varme tonene av modne åkere, klare for innhøsting».

Naturen er det som inspirerer oss og får oss til å føle oss bedre i våre liv og i våre hjem. Det er derfor hele vår fargepalett for 2023 er inspirert av naturens rytmer, sier Ann-Charlotte Linde, fargesjefen. I tillegg til hovedfargen er det nemlig utviklet fire egne fargepalletter for året som venter oss om noen måneder.

Lush Colours - «inspirert av begrodde hager, skog og mark gir oss direktekobling til naturen».

Buzz Colours - «inspirert av det livlige biologiske mangfoldet i en blomstereng full av forskjellige engblomster iblandet grønt gress».

Raw Colours - «symboliserer naturens råmateriale – kraftfulle og berikende uten å ta overhånd. Farger fra tørket gress, sopp og tre».

Flow Colours - «inspirert av tidevann, bølger og jordens naturlige rytmer».

Nick Brandt

The Day May Break

**Viltreservater i Zimbabwe
og Kenya 2020**

Den viste at verdens
sju milliarder
mennesker utgjør 36
prosent av biomassen
av pattedyr på jorda.
Husdyra våre utgjør
60 prosent.

– Bare 4 prosent er
ville dyr, fra mus til
elefanter, sier Hessen.

Naturområder

naturtyper,
verneområder,
inngrepsfrie områder,
grønne lunger i byer

og mye mer.

Naturen i landet vårt blir dermed fattigere.

John Dixon Hunt

Idea of a Garden and Three Natures

The relationship between the natures alter through the ages.

He theorizes nature into three distinct categories:

- The first, wilderness (untouched by man).
- The second, agricultural and urban development of towns and cities.
- The third, aesthetically appealing gardens and parks.

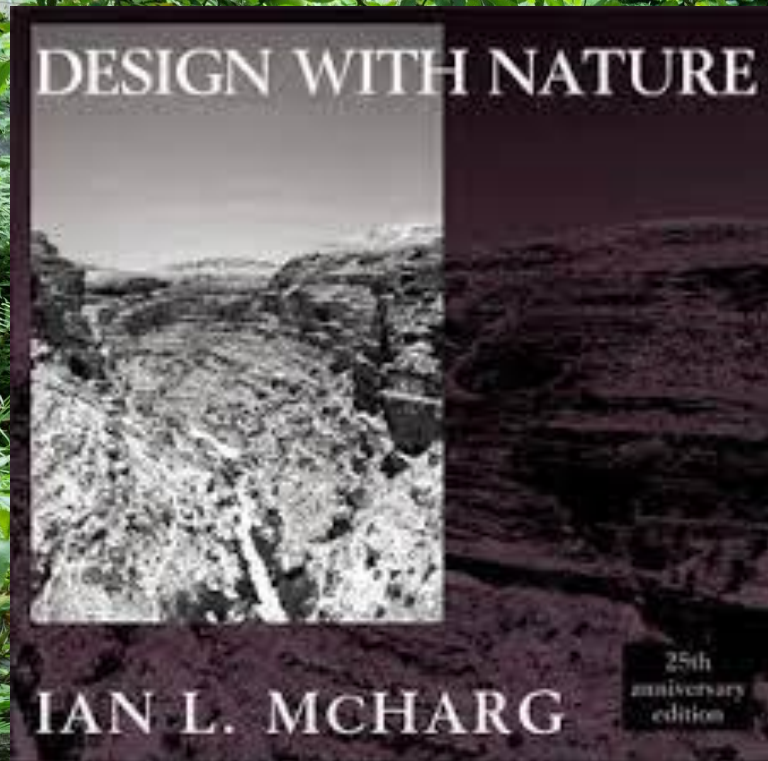

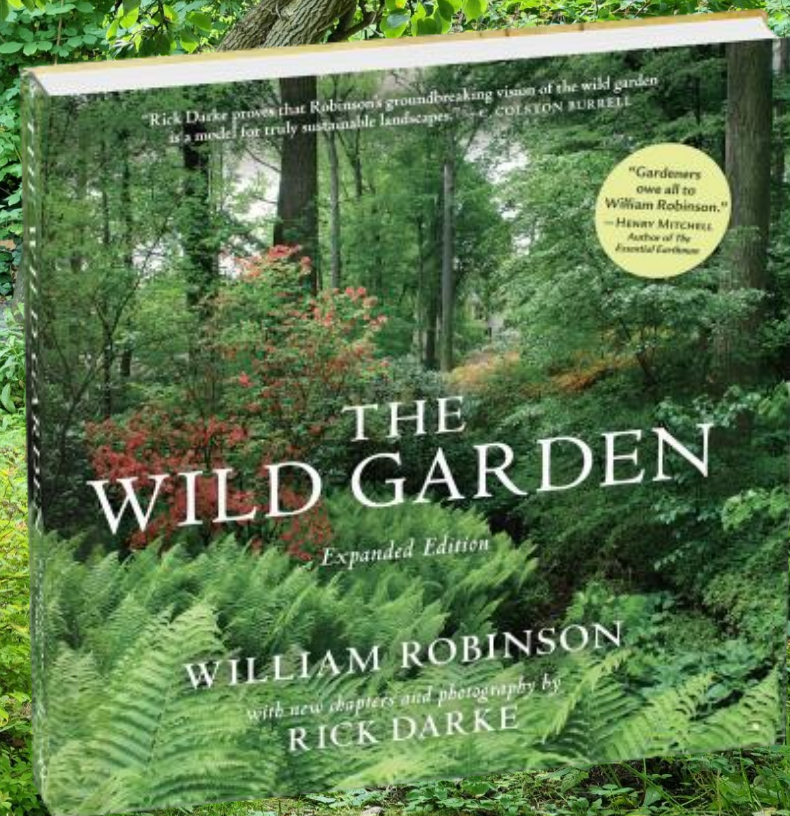
The Fourth Nature is seen as regenerative natural systems where Landscape architects, ecologists, engineers, horticulturists, biologists etc. collaborate to understand the ecological network of regions and find solutions to bring about the best possible changes to create a balanced ecosystem where a rich web of species including humans thrive.

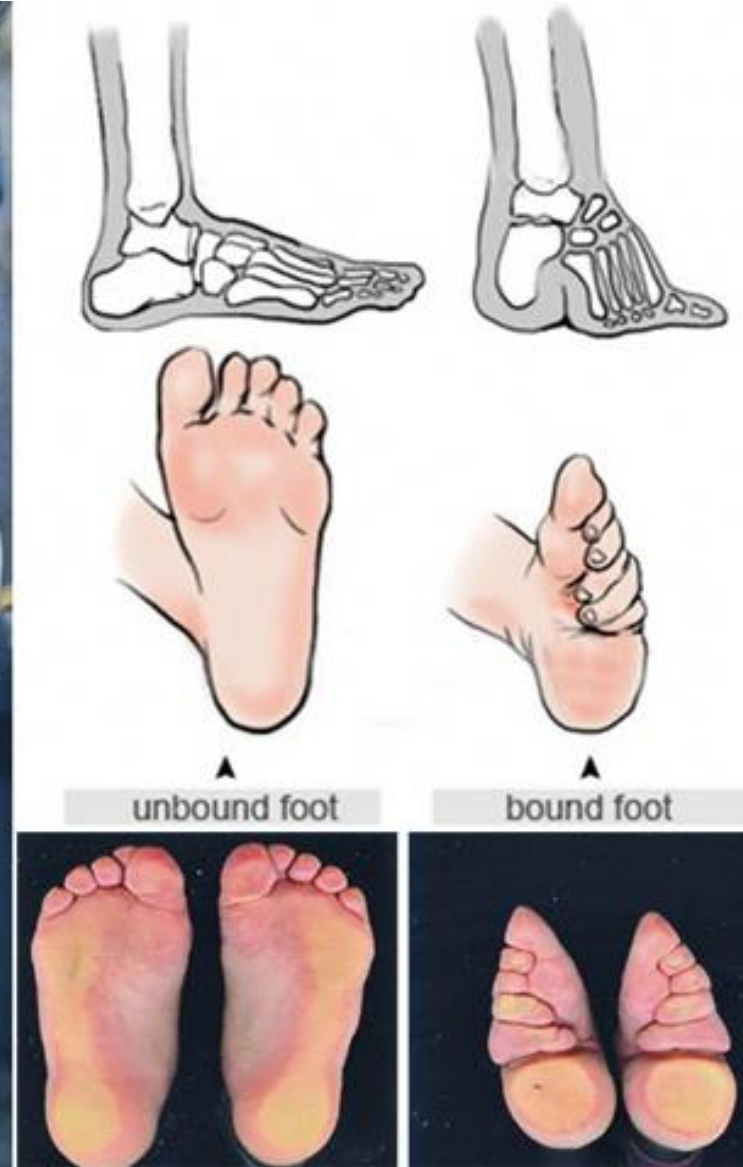

1969

1870 1972

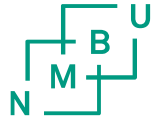

“Hverdagsnatur – hverdagslandskap

Gamle kongevei / Frøbergvegen, Fv i Ringsaker
Klarer du å se hva som er før og etter? Og hvems ansvar

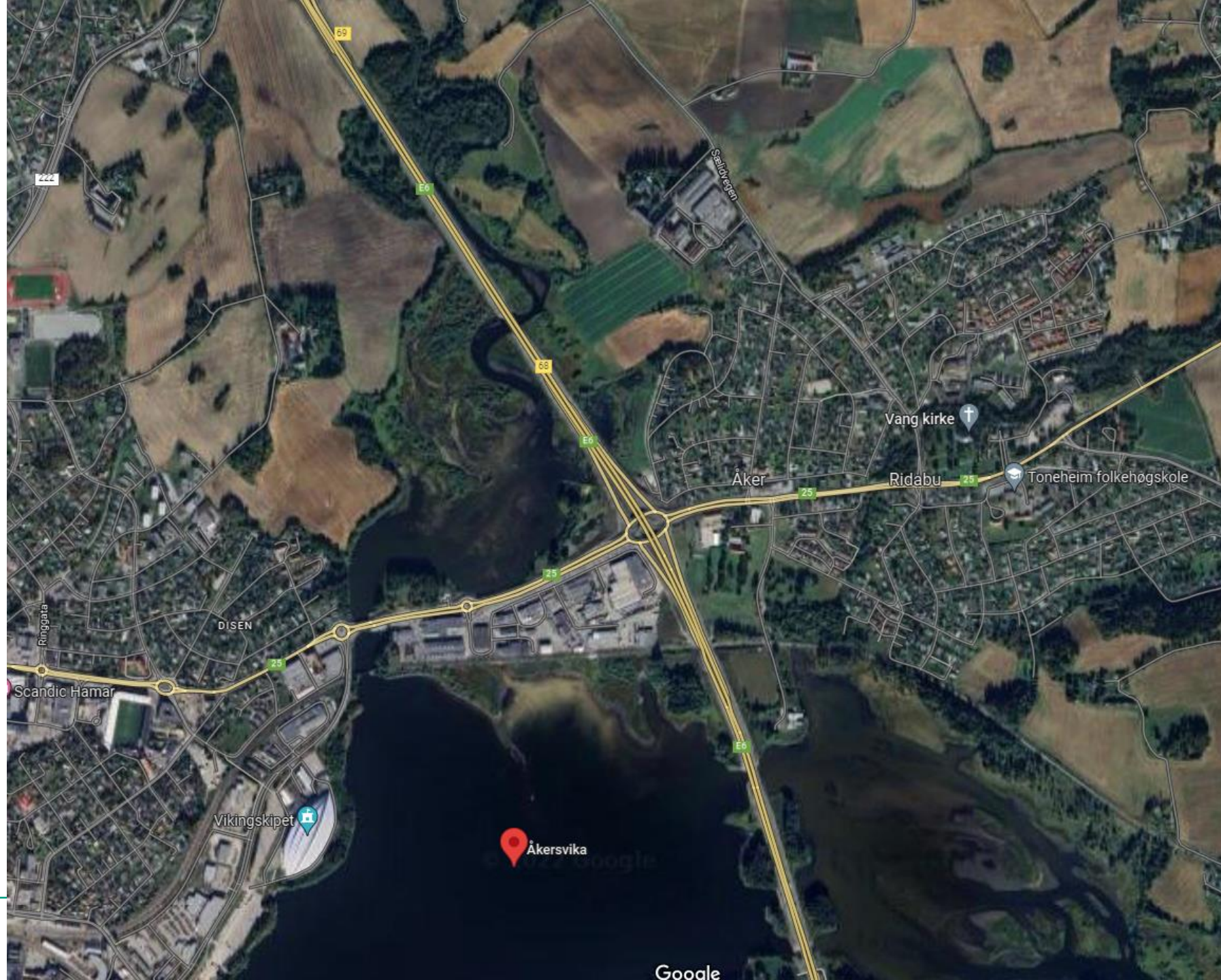
Plan for avbøtende og kompensierende tiltak E6 Åkersvika

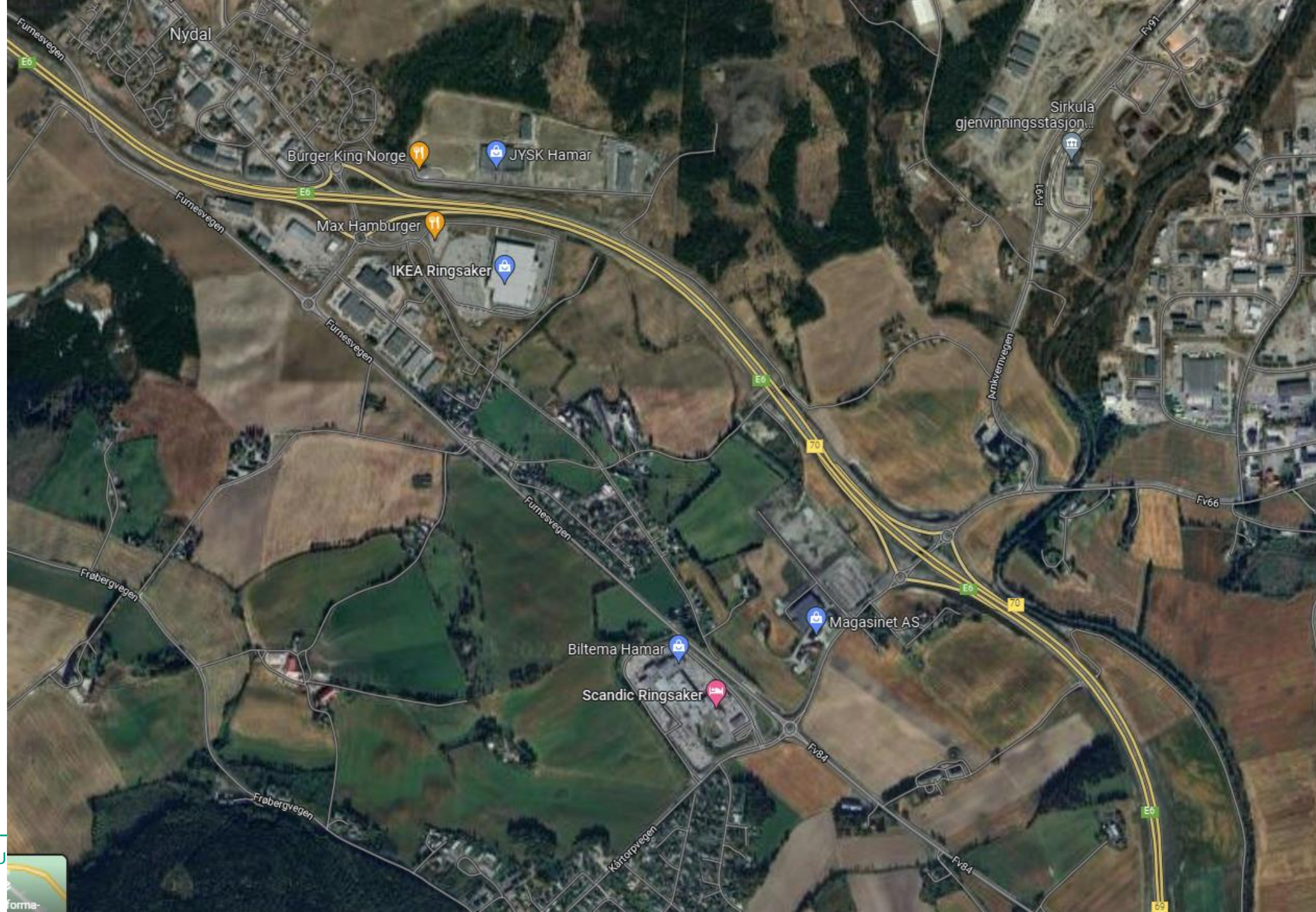

- Avbøtende tiltak
- Kompenserede tiltak

<https://www.statsforvalteren.no/contentassets/6f17426603314c20a1e1914037265528/kompensasjonsplan-260815.pdf>

Ikea vant byggeskikkprisen

Av tre nominerte var det til slutt Ikea som fikk Ringsaker kommunes byggeskikkpris for 2016.

Foto: Ikea /Ringsaker blad

Har disse skjønt det?

Et mulig
storsykehus
ved Mjøsbrua,
Foto:

Landskap med gravemaskiner

De spiser av skogene mine.
Seks gravemaskiner kom og spiste av skogene mine.
Gud hjelpe meg for en skapning på dem. Hoder
uten øyne og øynene i baken.
De svinger med kjeftene på lange skaft
og har løvetann i munnvikene.
De eter og spytter ut, spytter ut og eter,
for de har ingen strupe mer, bare en diger
kjeft og en rumlende mave.
Er dette et slags helvete?
For vadefugler. For de altfor kloke
pelikaner?
De har blindede øyner og lenker om føttene.
De skal arbeide i århundrer og tygge blåklokkene
om til asfalt. Dekke dem med skyer av fet ekshaust
og kald sol fra prosjektører.
Uten struper, uten stemmebånd og uten klage.

Rolf Jakobsen, 1954

Brygger, grill og trampoline okkuperte strandsonen - nå har kommunen ryddet opp

Her i Sundveien har Bymiljøetaten nå fjernet flere stengsler i strandsonen.

FOTO: JO MORGAN HARTVIN

Tidligere i mai fikk kommunen påpakning om å rydde opp på egne tomter i strandsonen. Nå har private eiendeler blitt fjernet.

JO MORGAN HARTVIN
jo.morgan.hartvin@nobl.no

I brev sendt fra Plan- og bygningsetaten (PBE) til Bymiljøetaten (BYM) i mai ble det bedt om å redegjøre for flere ulovligheter i strandsonen på kommunens egne kommunale tomter på Malmøya. Nå har BYM redegjort for forholdene og har samtidig ryddet opp i strandsonen.

Likevel sliter de fortsatt med å fjerne alle stengsler i strandsonen.

var delfinansiert gjennom tilskudd fra Statsforvalteren i forbindelse med at disse eiendommene er statlig sikrete friområder. Ettersom det allerede stod trapper her tidligere, så la BYM til grunn at disse trappene var lovlig etablert i utgangspunktet. Ved oppgraderingene så ble disse trappene byttet ut fordi de eksisterende trappene ble ansett for å være i for dårlig stand og kunne således gå på bekostning av sikkerheten», skriver BYM i brevet.

BYM skriver videre at trappene er oppført for å tilrettelegge for allmennhetens tilgang til strandsonen og at det er usikkert om det er foretatt noen vurderinger av lovlighet.

Ikke fått ryddet opp i alt

I strandsonen i nærheten av

Her ved Brattodden fant Plan- og bygningsetaten flere ulovligheter i Strandsonen.

FOTO: JO MORGAN HARTVIN

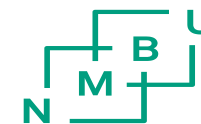

Byggesøknad for å beskjære eller felle tre på privat eiendom

Vi har ansvar for å bevare byens naturmangfold. Trær skaper trivsel og bidrar til bedre luft ved å samle opp svevestøv fra trafikken. Trær er også viktig for å håndtere overvann og forhindre lokale oversvømmelser.

Når må du søke om å felle trær?

Noen eiendommer er omfattet av reguleringsplaner som ikke tillater felling av større trær. Hvis dette gjelder for eiendommen du ønsker å felle et tre på, må du søke om dispensasjon fra bestemmelsen om bevaring i reguleringsplanen. Definisjonen av større trær er trær med stammeomkrets på mer enn 90 cm målt én meter over bakken.

Eksempler på planer der du må ha tillatelse for å felle større trær

- småhusplanen (S-4220)
- nordstrandsskråningen (S-4644 og S-4645)

Aftenposten A-magasinet Oslo Podkast Meninger

Erling Dokk Holm: Byen trenger ikke flere småhus

Oslo kan få en ny småhusplan som sikrer mindre brutal utnyttelse av eplehagene. Den største gevinsten er imidlertid at kommunen kan konsentrere seg om det som virkelig teller: Å bygge ut områder som de fleste knapt aner hvor er.

Det går mot strengere regulering av småhusbebyggelse i Oslo. Byrådets forslag er for tiden ute på høring. Her fra Ullern.
Foto: Hans O. Torgersen / Aftenposten

Aksel Hennie er anonymt klaget inn: – Det gjøres ingen ulovlige arbeider

LEKKER VILLA: Aksel Hennie kjøpe denne villaen på Nordstrand i Oslo for 27,2 millioner kroner i fjor høst. Foto: TV2 og Aksel Hennie

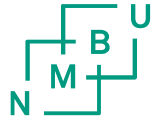
**Filmstjernen er anklaget for å
ha kuttet trær ulovlig på sin
eiendom i Oslo.**

BYHOGST: Slik så det ut i Langbølgen på Lambertseter i Oslo etter at de store trærne i gata i forrige uke ble felt for å gi plass til nye sykkelveier. Det har ført til mange reaksjoner, men ikke alle er imot prosjektet. Foto: Arild Jacobsen (Nordstrands Blad)

- Disse sykkelfeltene ødelegger Sæters sjel!

Trærne må vike for nye sykkelfelt ved Sæterkrysset

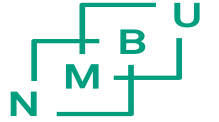

MÅ VEKK: Disse gamle bjørketrærne må vike for at det skal bli plass til sykkelfelt i Ekebergveien. Foto: Nina Schyberg Olsen

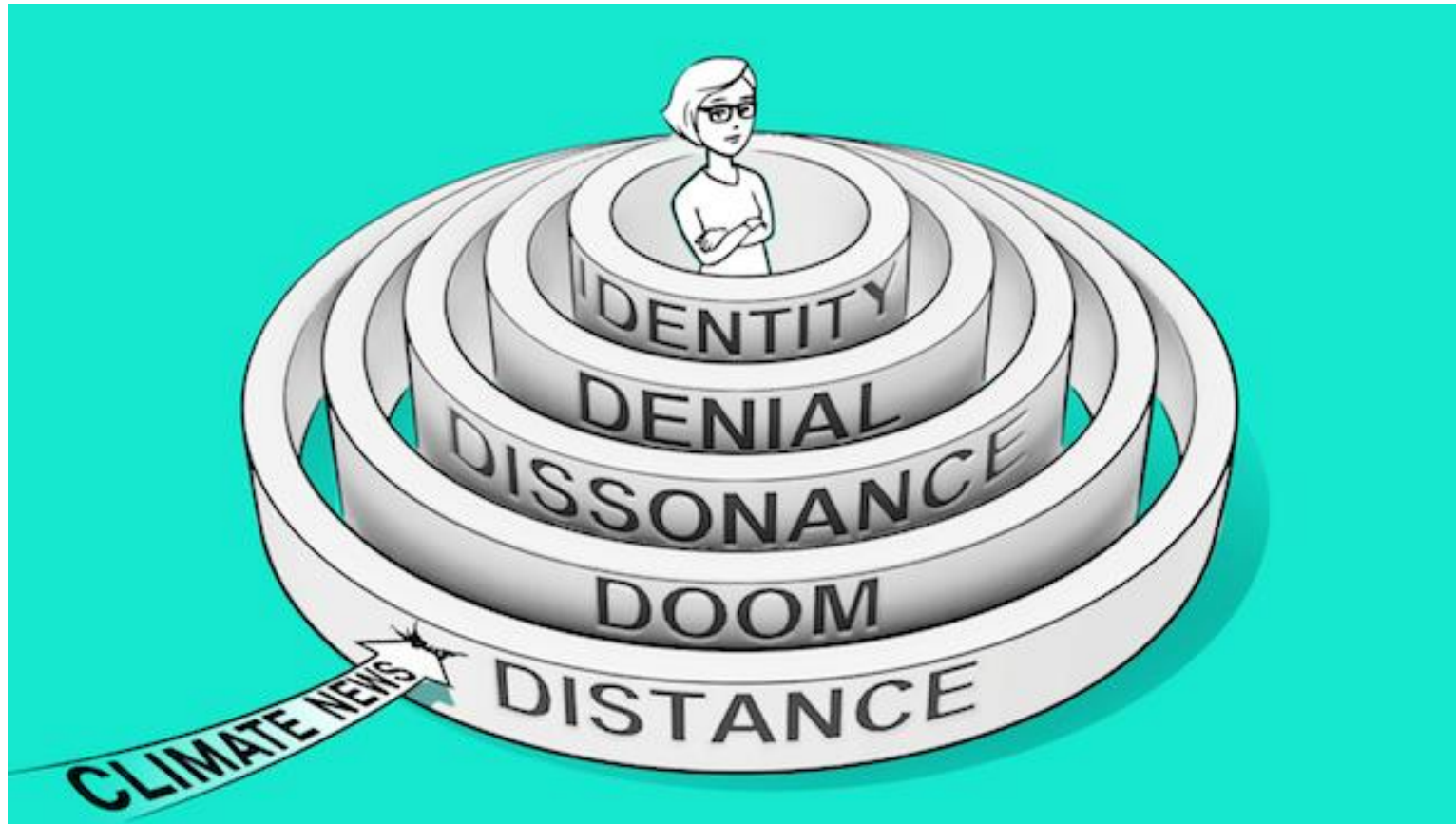
Lindetreet ved kiropaktorbygget står i fare for å bli felt. Foto: Nina Schyberg Olsen

Barrierer

5 D's: Distance, Doom, Dissonance, Denial and iDentity:

5 Solutions, 5 S's

Nouveau Stade de Bordeaux, /Matmut Atlantique
Herzog & de Meuron

Tweets, Anne Hidalgo

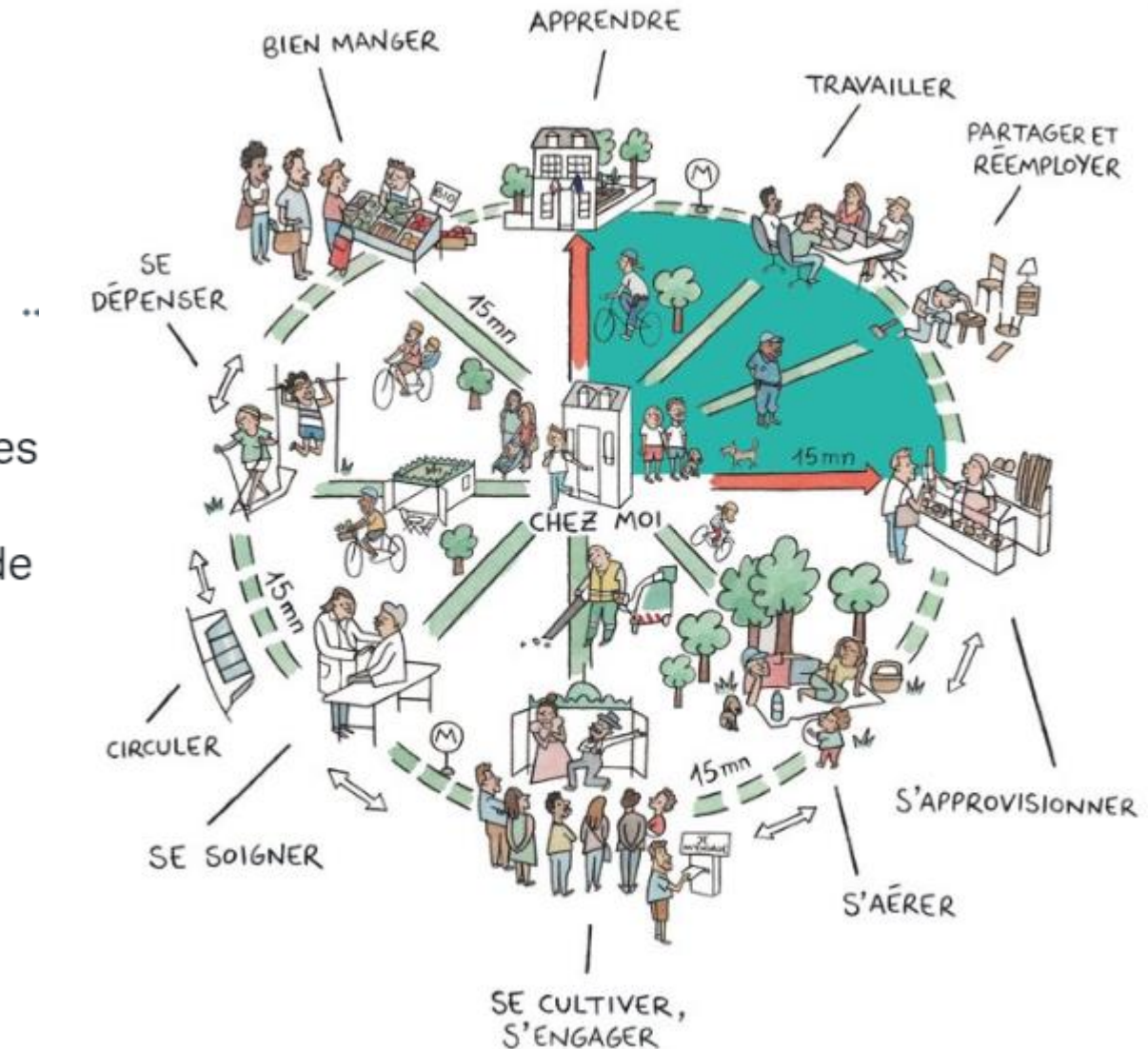
← Discussion

Anne Hidalgo ✓
@Anne_Hidalgo

La [#VilleDuQuartDHeure](#), c'est quoi ? C'est la ville des proximités où l'on trouve tout ce dont on a besoin à moins de 15 minutes de chez soi. C'est la condition de la transformation écologique de la ville, tout en améliorant la vie quotidienne des Parisiens. ↴

[#Hidalgo2020](#)

The Avenue des **Champs-Élysées**, will become greener and more pedestrian-friendly.
PCA-STREAM

Bienvenue
dans les 450 jardins

Bienvenue dans
les jardins parisiens

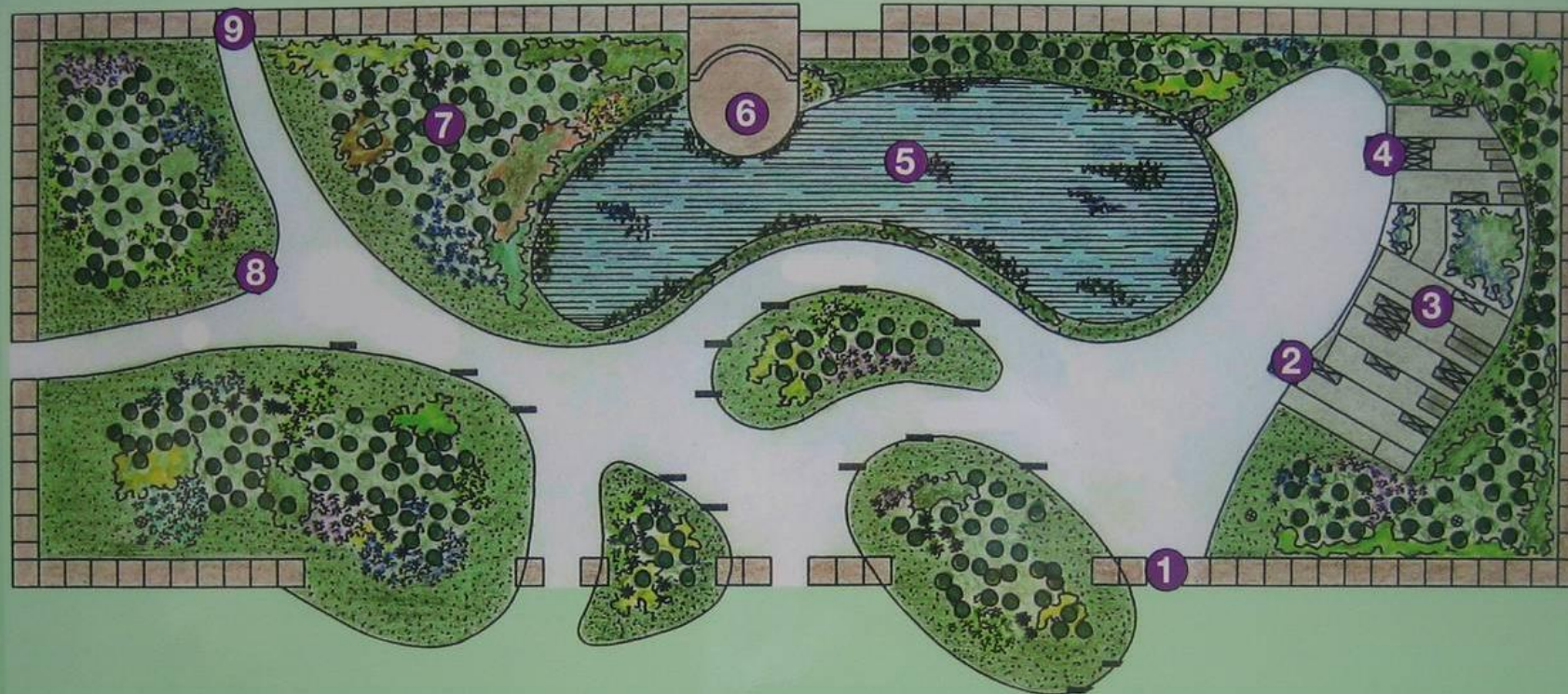
MAIRIE DE PARIS

JARDINS
ET NATURE À PARIS
LE PROGRAMME DU 1er MAI AU 31 OCTOBRE 2008

Les grands rendez-vous de la saison | Découvrir les espaces verts | Comprendre l'écologie urbaine | Agir au quotidien

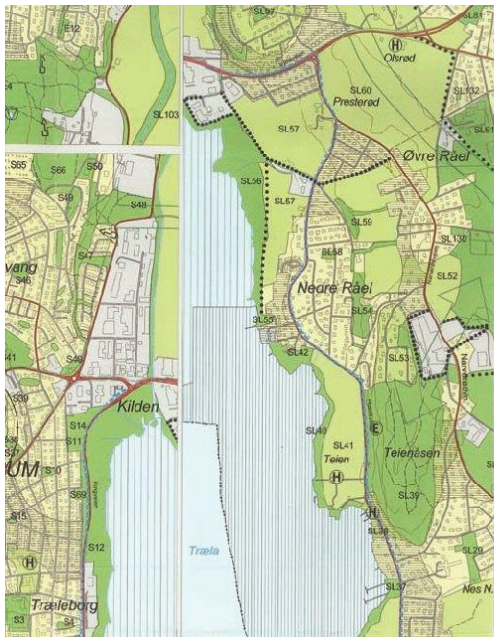
**Demandez
le programme!**

info 3925

① Entrée	⑤ La mare
② La cabane des métiers de la direction des Espaces verts et de l'Environnement	⑥ Le belvédère
③ L'espace de détente et d'animation	⑦ Les boisements
④ La cabane de l'animation	⑧ La cabane d'informations générales
	⑨ Sortie

«Den grønne plakaten»

TEGNFORKLARING

OMRÅDEKATEGORIER:

- Kategori 1 Områder med megal
- Kategori 2 Områder med store l
- Kategori 3 Områder med sande
- Kategori 4 Områder med litt ve
- Kategori 14 Høytliggeland med pr

TILLEGGSOPPLYSNINGER LANDSKAP:

- Områder hvor høydegrensen, vegetasjonen og nærmest verdifulle kulturlandskap

TILLEGGSOPPLYSNINGER NATUR:

- Områder med registrert skolelandskap
- Områder hvor det finnes truede plantearter
- Viktige våtmarksområder
- Kommunens mest verdifulle kulturlandskap
- Rast
- Vernverdig område uten formelt vern
- Vernverdig vannflate/område uten formelt vern
- Områder på land og i sjø som er verneverdige

TILLEGGSOPPLYSNINGER REKREASJON:

- Områder som mangler aktivitetstilbud
- Avråder for lek, plan- og bygningssaker
- Viktige ferdestier
- Silberfjell skole ved andebu
- Silberfjell skole ved andebu
- Lystplass
- Preparerte skiløyper
- Natursti
- SI
- Gangstier
- Innfallspunkter til kommuner
- Barnerestauranter til ferdestier og områder

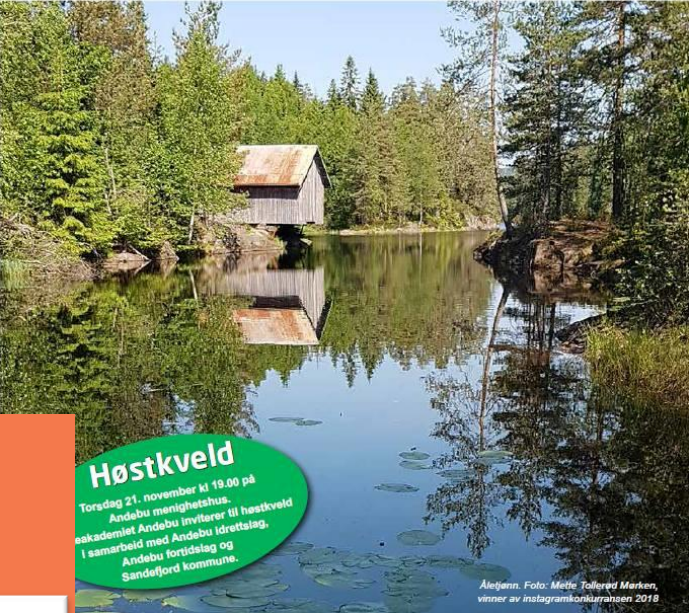
ØVRIG TEGNFORKLARING:

- Riksvet, fylkesveier
- Jernbanestasjon
- Referansenummer til beskrivelse
- Strek
- Vannflate/område
- Indre planer for geografisk informasjon
- Lyst- og sportsområder
- Områder som er

De grønne turene

10 nye turer i hele Sandefjord kommune

2019

Høstkveld

Torsdag 21. november kl 19.00 på Andebu menighetshus. Akademiet Andebu inviterer til høstkveld i samarbeid med Andebu idrettslag. Andebu fotballag og Sandefjord kommune.

Turene er merket fra 28. april til 15. september

Arbeidet av turentusiaster i Andebu, Heyjord, Sandefjord og Stokkei samarbeid med idrettslag, Sandefjord Turistforening og Sandefjord kommune.

sandefjord.kommune.no/gronneturer

SANDEFJORD KOMMUNE

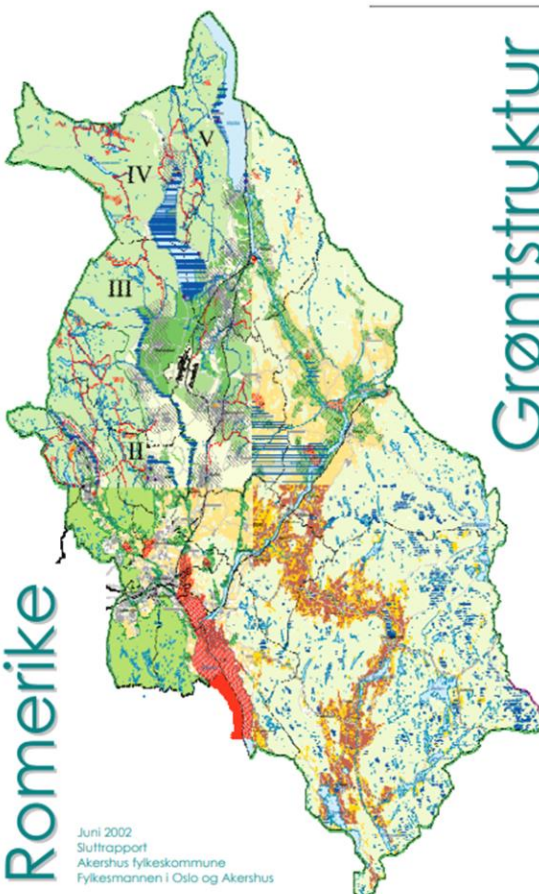
Kommunen har et ansvar som plan- og bygningsmyndighet for å stille krav om kvalitet og følge opp dette i både egne og andres utbyggingsprosjekter.

Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2031

Vedtatt av kommunestyret 17. juni 2020

NORGES LOVER

LOVSAMLING FOR RETTSLÆRE 2022–2023

Grøntstruktur

Romerike

Juni 2002
Sluttrapport
Akershus fylkeskommune
Fylkesmannen i Oslo og Akershus

for a sustainable
EUROPE

GREEN
CITIES

BIODIVERSITET I BYER

Made Green Cities for Europe, maj 2022

FAGUS

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM THE
EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

OPLÆG TIL GRØN NORM 2.0

METODER OG VÆRKTØJER TIL
MERE OG BEDRE BYNATUR

FEM METODER DER KAN SKABE *MERE* BYNATUR

1. ANTAL GRØNNE KVADRATMETER

Der kan stilles krav til, at kommunerne opmåler grønne kvadratmeter i byerne efter en ensartet definition.

2. BIOFAKTOR

På nationalt plan kan der fastsættes et ambitiøst minimumskrav til biofaktor, når der bygges og renoveres i byerne. Det skal gælde både private og offentlige projekter.

3. AFSTAND TIL GRØNNE OMRÅDER

Der kan fastsættes, hvor mange meter borgere maksimalt må have til fods til et grønt område, der er frit tilgængeligt og har en vis størrelse.

4. GRØN INFRASTRUKTUR

Der kan stilles krav til, at nybyggeri, så vidt muligt, skal have grønne tage – og at kommunerne prioriterer og tilskynder anlæg af grøn infrastruktur, såsom grønne facader og naturbaseret klimatilpasning.

5. TRÆER I BYEN

Alle kommuner kan udvikle en træpolitik, der beskytter eksisterende træer, og hvor der samtidigt er fokus på artsdiversitet. Politikken kan også indeholde en konkret plan for at forøge mængden af træer i byen.

FEM METODER DER KAN SKABE *BEDRE* BYNATUR

6. KORTLÆG ØKOSYSTEMTJENESTERNE

Der kan stilles krav til, at økosystemtjenester kortlægges inden et byområde udvikles eller omdannes – og at der redegøres for, hvordan et givent projekt påvirker disse. Det kan gælde både private og offentlige projekter.

7. AFVÆRGEHIERARKI

Når der bygges eller renoveres, kan der i overensstemmelse med afværgehierarkiets principper redegøres for, hvilke tiltag der sættes i værk for at undgå, minimere, reparere og kompensere påvirkningen af naturværdi og økosystemtjenester. Dette kan være en forudsætning for, at projektet kan godkendes.

8. ØKOLOGISK KOMPENSATION

Kommuner og private bygherrer kan forpligtes til at kompensere fuldt ud for den skade, de forvolder økosystemtjenester og naturværdi i byudvikling. Kompensation skal kun foregå som sidste udvej, efter at skaden er forsøgt undgået, minimeret eller repareret.

9. VILD BYNATUR OG NATURKVALITET

Der kan stilles krav til, at kommunerne omlægges til mere naturnær drift på kommunens arealer, hvor rekreativ brug ikke er betydeligt i vejen. Og at der løbende foretages målinger af naturkvaliteten i byernes grønne områder.

10. ØKONOMI

Der kan stilles krav til at undersøge den økonomiske værdi af relevante grønne områder og bynatur, inden der træffes beslutninger om, hvordan byens arealer skal udvikle sig.

C.Th.Sørensen

Dag O. Hessen: – Det viktigste er ikke å restaurere naturen, men å la være å ødelegge den

Per Espen Stoknes

- **Du har ansvar for rosen din...**
- - Jeg har ansvar for rosen min... gjentok den lille prinsen for at han skulle huske det bedre.

